

EUROPESE COMMISSIE

Brussel, 31.5.2012
COM(2012) 249 final

**VERSLAG VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE
RAAD**

**over de uitvoering van Verordening (EG) nr. 716/2007 van het Europees Parlement en
de Raad van 20 juni 2007 betreffende de communautaire statistiek van de structuur en
de activiteit van buitenlandse filialen**

VERSLAG VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

over de uitvoering van Verordening (EG) nr. 716/2007 van het Europees Parlement en de Raad van 20 juni 2007 betreffende de communautaire statistiek van de structuur en de activiteit van buitenlandse filialen

1. INLEIDING

Het belangrijkste doel van Verordening (EG) nr. 716/2007 van het Europees Parlement en de Raad van 20 juni 2007 betreffende de communautaire statistiek van de structuur en de activiteit van buitenlandse filialen (FATS-verordening) is de vaststelling van een gemeenschappelijk kader en statistische kwaliteitsnormen voor de systematische productie van vergelijkbare statistieken over buitenlandse filialen.

In artikel 12 van Verordening (EG) nr. 716/2007 is bepaald dat de Commissie het Europees Parlement en de Raad uiterlijk op 19 juli 2012 een verslag over de uitvoering van de verordening moet voorleggen. In dit verslag, dat door Eurostat moet worden opgesteld, moet het met name gaan om:

- 1) een beoordeling van de kwaliteit van de geproduceerde statistieken;
- 2) een beoordeling van de voordelen die de Unie, de lidstaten en de verstrekkers en gebruikers van de statistische informatie van de geproduceerde statistieken hebben, in verhouding tot de kosten;
- 3) een beoordeling van de voortgang en de uitvoering van de proefstudies;
- 4) de aanwijzing van gebieden waarop gezien de verkregen resultaten en de gemaakte kosten verbeteringen en wijzigingen nodig worden geacht.

Artikel 2 van de FATS-verordening geeft definities van de statistieken van buitenlandse filialen, waarbij *statistieken van buitenlandse filialen in het binnenland (FATS-binnenland)* statistieken zijn die de activiteit van in de registrerende economie gevestigde buitenlandse filialen beschrijven¹ en *statistieken van buitenlandse filialen in het buitenland (FATS buitenland)* statistieken die de activiteit in het buitenland beschrijven van buitenlandse filialen die in handen zijn van een in de registrerende economie gevestigde institutionele eenheid².

In overeenstemming met artikel 7 van Verordening (EG) nr. 716/2007, dat van de Commissie de publicatie verlangt van een "handboek met aanbevelingen, dat de van toepassing zijnde definities alsmede aanvullende richtsnoeren voor de ingevolge deze verordening geproduceerde communautaire statistieken bevat", werd de eerste editie van een dergelijk handboek (FATS Recommendations Manual, FATS-handboek) in 2007 gepubliceerd; sindsdien is dit handboek tweemaal herzien door Eurostat, in samenwerking met deskundigen

¹ Artikel 2, onder f), van Verordening (EG) nr. 716/2007.

² Artikel 2, onder g), van Verordening (EG) nr. 716/2007.

uit de lidstaten³. Met het handboek wordt beoogd de methoden en een aantal richtsnoeren voor de verzameling en opstelling van EU-statistieken van buitenlandse filialen in binnen- en buitenland vast te leggen.

In de definitie van "buitenlands filiaal" in artikel 2 van Verordening (EG) nr. 716/2007 worden drie termen gebruikt: zeggenschap, institutionele eenheid en gevestigd. Omdat dit zeer algemene termen zijn, moesten ze nader worden gedefinieerd om ervoor te zorgen dat geharmoniseerde gegevens worden opgesteld. Het FATS-handboek bevat een specifiekere definitie van deze termen en geeft een uitleg van het begrip "institutionele eenheid die de uiteindelijke zeggenschap heeft" (IUZ) dat de nationale bureaus voor de statistiek moeten toepassen bij de opstelling van FATS-statistieken.

De institutionele eenheid die de uiteindelijke zeggenschap heeft over een buitenlands filiaal is de institutionele eenheid die, hogerop in de zeggenschapsketen waarvan het buitenlandse filiaal deel uitmaakt, niet in handen is van een andere institutionele eenheid.

De EU-lidstaten moeten Eurostat de informatie verstrekken die verlangd wordt door Verordening (EG) nr. 716/2007, de verordeningen van de Commissie ter uitvoering of tot wijziging van die verordening en de richtsnoeren in het FATS-handboek.

In dit verslag wordt onderzoek gedaan naar de belangrijkste aspecten van de uitvoering van Verordening (EG) nr. 716/2007, zoals gemeld door de lidstaten, en naar de maatregelen die de Commissie heeft genomen om te zorgen voor Europese statistieken van hoge kwaliteit over de activiteiten van buitenlands filialen.

2. UITVOERINGSMAATREGELEN

De FATS-verordening bevat het gemeenschappelijke kader voor de opstelling van FATS-statistieken. Om vergelijkbare, tussen de lidstaten geharmoniseerde gegevens te produceren en het gevaar van fouten bij de transmissie van de gegevens te verminderen, was het evenwel noodzakelijk het technische formaat van de gegevens en de transmissieprocedure te specificeren. Daarnaast moest aan sommige lidstaten een ontheffing of afwijking worden toegestaan om hen in staat te stellen de noodzakelijke aanpassingen in hun nationale statistische systeem aan te brengen. Na de goedkeuring van de verordening inzake de herziene statistische classificatie van economische activiteiten NACE Rev. 2⁴ moesten ook de niveaus van de indeling naar economische activiteit voor de FATS worden aangepast.

Om al deze wijzigingen te verwerken, werden de volgende wijzigingsverordeningen goedgekeurd:

- 1) Verordening (EG) nr. 364/2008 van de Commissie van 23 april 2008 tot uitvoering van Verordening (EG) nr. 716/2007 van het Europees Parlement en de Raad, wat de technische opmaak voor de indiening van de statistieken van buitenlandse filialen en de aan lidstaten toegestane ontheffingen en afwijkingen betreft;
- 2) Verordening (EG) nr. 747/2008 van de Commissie van 30 juli 2008 tot wijziging van Verordening (EG) nr. 716/2007 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de communautaire statistiek van de structuur en de activiteit van buitenlandse

³ Zie: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_OFFPUB/KS-AR-09-014/EN/KS-AR-09-014-EN.PDF.

⁴ Verordening (EG) nr. 1893/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 20 december 2006.

filiïlen, wat de definities van kenmerken en de tenuitvoerlegging van de NACE Rev. 2 betreft;

- 3) Verordening (EG) nr. 834/2009 van de Commissie van 11 september 2009 tot uitvoering van Verordening (EG) nr. 716/2007 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de communautaire statistiek van de structuur en de activiteit van buitenlandse filialiïlen, wat de kwaliteitsverslagen betreft.

Eurostat heeft ook bovengenoemd FATS-handboek uitgegeven (dat ten tijde van het schrijven van dit verslag wordt herzien) met precieze definities en instructies voor de lidstaten over de wijze waarop de gegevens moeten worden samengesteld.

3. DE BELANGRIJKSTE BETROKKEN DATASETS

De statistieken van buitenlands filialiïlen (FATS) zijn van groot belang voor een correcte beoordeling van het effect dat ondernemingen in buitenlandse handen op de economie van de Europese Unie hebben. Met behulp van de FATS is het ook gemakkelijker toezicht te houden op de doeltreffendheid van de interne markt en de geleidelijke integratie van economieën in het kader van de mondialisering. Bijlage I, sectie 2, van Verordening (EG) nr. 716/2007 noemt de kenmerken waarvoor statistieken moeten worden opgesteld.

FATS binnenland:

De 11 hoofdkenmerken (variabelen) die door de statistieken voor FATS binnenland worden bestreken, zijn:

- variabelen inzake de bedrijvendemografie (bv. aantal ondernemingen);
- variabelen in verband met de output (bv. omzet, toegevoegde waarde tegen factorkosten);
- variabelen in verband met de input: arbeidsinput (bv. aantal werkzame personen, personeelskosten); input van goederen en diensten (bv. totale aankoop van goederen en diensten).

FATS buitenland:

Er moeten gegevens worden verstrekt voor drie verplichte en acht vrijwillige variabelen. De verplichte variabelen zijn:

- variabelen inzake de bedrijvendemografie - aantal ondernemingen;
- variabelen in verband met de output – omzet;
- variabelen in verband met de input: arbeidsinput – aantal werkzame personen.

Het FATS-handboek bevat een gedetailleerde lijst van de vrijwillige variabelen.

De variabelen moeten worden verstrekt met een indeling naar land waar het buitenlands filiaal gevestigd is en de activiteit die het uitvoert, zoals gespecificeerd in bijlage III bij de FATS-verordening.

4. KWALITEIT VAN DE GEPRODUCEERDE STATISTIEKEN

De lidstaten moeten de Commissie jaarlijks een kwaliteitsverslag verstrekken zodat deze de kwaliteit van de bij Eurostat ingediende gegevens kan beoordelen⁵.

Eurostat en de nationale bureaus voor de statistiek werken nauw samen om de tijdigheid, nauwkeurigheid, betrouwbaarheid en samenhang van de FATS-statistieken te waarborgen. Bovendien bevordert het FATS-handboek, het referentiedocument voor technische details, de vergelijkbaarheid van de gegevens en weerspiegelt het de laatste methodologische ontwikkelingen.

De volgende analyse heeft betrekking op de resultaten van de meest recente verslagen over de kwaliteit van de FATS-gegevens voor het referentiejaar 2009, waarvoor voor het eerst de volledige dataset beschikbaar moest zijn, voor alle 27 lidstaten. Hieruit kan worden afgeleid dat niet alle lidstaten in elk opzicht aan de FATS-wetgeving voldoen.

Kwaliteits-aspecten	FATS binnenland	FATS buitenland
Tijdigheid	21 van de 27	23 van de 27
Dekking	81%	94%
Nauwkeurigheid	Aanvaardbaar	Aanvaardbaar
Samenhang	25 van de 27 - 2 lidstaten produceren de FATS binnenland onafhankelijk van de SBS (zie punt 4.7)	20 van de 27 - 7 lidstaten moeten nog overeenstemmende classificatiecodes invoeren voor BDI (zie punt 4.7) en FATS
Vergelijkbaarheid tussen landen	27 van de 27	26 van de 27 (Griekenland paste op het moment waarop dit verslag werd geschreven, het begrip IUZ nog niet toe)

4.1. Tijdigheid

De termijnen zijn vastgesteld in sectie 5 van de bijlagen I en II bij Verordening (EG) nr. 716/2007, en nader gespecificeerd in het FATS-handboek van 2009. De termijnen voor de indiening van de FATS-gegevens binnen- en buitenland bij Eurostat worden uitgedrukt in maanden na het eind van het referentiejaar:

t+20.

De naleving van de termijn voor de indiening van het verslag over het referentiejaar 2009 kan als volgt worden samengevat:

⁵ Artikel 6, lid 2, van Verordening (EG) nr. 716/2007.

- 21 landen dienden hun dataset voor FATS binnenland op tijd in;
- 23 landen dienden hun dataset voor FATS buitenland op tijd in.

Enkele lidstaten kregen een afwijking van de bepalingen in de FATS-verordening om hen in staat te stellen de noodzakelijke aanpassingen in hun nationale statistische systeem aan te brengen. Dit betreft met name de ontwikkeling van nieuwe statistische registers en de methode voor het verzamelen van de gegevens. Voor FATS buitenland kregen Frankrijk, Luxemburg, Spanje, het Verenigd Koninkrijk en Noorwegen een volledige afwijking voor de referentiejaar 2007 en 2008. Bovendien kreeg Luxemburg een volledige afwijking voor de referentiejaar 2007 en 2008 voor de indiening van gegevens voor FATS binnenland.

Samenvattend kan worden gesteld dat de naleving van de indieningstermijn voor 2009 bevredigend was en dat de punctualiteit verbeterd is ten opzichte van de indiening van de gegevens voor het referentiejaar 2007, toen slechts 18 landen de gegevens voor FATS binnenland en slechts 16 landen die voor FATS buitenland binnen de gestelde termijn indienden. Er is een procedure voor toezicht op de naleving opgezet en Eurostat werkt samen met de lidstaten die de termijnen nog niet volledig in acht nemen.

4.2. Toegankelijkheid van de FATS-gegevens

Alle FATS-gegevens en ook een omvangrijke, gerichte en gedetailleerde toelichting op methodologische aspecten (metagegevens) zijn gratis beschikbaar op de website van Eurostat onder het onderwerp "Industry, trade and services"⁶ of via de zoekfunctie. FATS-statistieken worden onder verantwoordelijkheid van de nationale bureaus voor de statistiek ook gepubliceerd op nationaal niveau, wat de toegankelijkheid van de gegevens nog vergroot.

De database "FATS — foreign affiliates statistics" bevat gedetailleerde informatie over statistische procedures, juridische vraagstukken, regels inzake de vertrouwelijkheid en beschrijvingen van de methoden die de lidstaten voor het verzamelen van gegevens gebruiken⁷. In een nieuw wiki-achtig online-woordenboek en als antwoorden op "Vaak gestelde vragen" worden korte toelichtingen op statistische begrippen gepubliceerd. Voor de definitieve FATS-gegevens binnen- en buitenland voor 2009 zullen EU-aggregaten worden berekend op basis van de door de lidstaten verstrekte definitieve gegevens en, in het geval van ontbrekende gegevens, van schattingen. In 2012 worden niet-vertrouwelijke EU-aggregaten op de website van Eurostat geplaatst; deze kunnen gratis worden gedownload.

4.3. Dekking van de naar Eurostat gezonden gegevens

De dekking van de gegevens wordt gemeten als het aantal verstrekte gegevenswaarden als percentage van het totale aantal gevraagde waarden.

De indiening van volledige datasets is van wezenlijk belang voor de productie van EU-aggregaten. Ontbrekende gegevens bemoeilijken de interpretatie en de informatieve waarde van de FATS-statistieken.

In de eerste verslagronde, voor het referentiejaar 2007, konden slechts 3 EU-lidstaten een volledige dataset voor FATS binnenland leveren en 13 lidstaten voor FATS buitenland.

⁶ <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/eurostat/home> .

⁷

<http://circa.europa.eu/Members/irc/dsis/foreignaffiliatesstatistics/library?l=/public&vm=detail&sb=Title> .

Voor het referentiejaar 2009 is de volledigheid van de gegevens aanzienlijk verbeterd. Voor FATS buitenland daalde het aandeel van de ontbrekende waarden van 21 % naar 6 %; slechts 5 landen meldden ontbrekende gegevens, terwijl 22 lidstaten een volledige dataset leverden. Voor FATS binnenland daalde het aandeel van de ontbrekende gegevens van 47 % in 2007 naar 19 % in 2009 en leverden 9 EU-lidstaten alle verlangde gegevens.

Tabel 2: Dekking en vertrouwelijke gegevens, FATS binnen- en buitenland, 2009, in %

Landen ⁸	Totaal aantal ingezonden velden in % van door FATS-verordening verlangde velden		Aandeel van ingezonden velden die vertrouwelijk zijn (in %)	
	FATS binnenland	FATS buitenland	FATS binnenland	FATS buitenland
Grote landen	85	96	26	14
Middelgrote landen	78	87	14	21
Kleine landen	84	100	18	20
ALLE	81	94	17	20

4.4. Vertrouwelijkheid

Er is een verband tussen het percentage vertrouwelijke gegevens en de relevantie van de statistieken. Als een groot percentage gegevens vertrouwelijk is, zullen de statistieken niet in voldoende mate tegemoet komen aan de behoeften van de gebruikers. De mate waarin de vertrouwelijkheid de beschikbaarheid van de gegevens voor FATS binnen- en buitenland vermindert, wordt in tabel 2 aangegeven. De totale vertrouwelijkheidspercentages zijn respectievelijk 17 % en 20 %.

4.5. Relevantie voor de gebruikers

De FATS-gegevens worden steeds vaker gebruikt om diverse aspecten en effecten van de mondialisering te meten.

Een indicator voor de relevantie van de FATS-gegevens voor de gebruikers van Eurostat is het aantal gegevens of publicaties die tot 2011 van de website van Eurostat werden gedownload.

De cijfers in onderstaande tabel betreffen de op de sectie van de Eurostat-website voor publicaties beschikbare gegevens die in 2010 en 2011 door gebruikers zijn geraadpleegd.

Tabel 3: Aantal opgevraagde gegevens, 2010 en 2011

Gedownloade gratis datasets, totaal	8 128
Jaar 2010	3 616
Jaar 2011	4 512

⁸ CETO-markeringstekens hebben betrekking op de samenvoeging van landen in overeenstemming met Verordening (EG) nr. 295/2008 van het Europees Parlement en de Raad van 11 maart 2008 betreffende structurele bedrijfsstatistieken:

grote landen: DE, FR, IT, UK;

middelgrote landen: BE, DK, ES, GR, IE, NL, AT, PL, PT, FI, SE, NO;

kleine landen: BG, CZ, EE, CY, LV, LT, LU, HU, MT, RO, SI, SK.

Voor 2011 bedroeg de stijging bijna 25 % tot een totaal van 4 512 downloads. Dit was ook verwacht omdat het om een nieuw gebied ging waarvoor de interesse van de gebruikers gestaag toeneemt.

De belangrijkste gebruikers van FATS-gegevens zijn de Commissie (de directoraten-generaal Handel, Interne Markt en Diensten, en Ondernemingen en Industrie), internationale organisaties (OESO, WTO, VN), ministeries, kamers van koophandel, vakverenigingen, journalisten, onderzoekers, ambassades, federaties, instanties ter bevordering van het bedrijfsleven enz.

4.6. Nauwkeurigheid

De nauwkeurigheid wordt gecontroleerd door afwijkingen van de FATS-verordening en het FATS-handboek vast te stellen en door een regelmatige validering van de kwaliteit.

4.6.1. Onjuiste indeling

Bij een onjuiste indeling worden statistische eenheden in een verkeerde klasse van een bepaalde classificatie ingedeeld, wanneer bijvoorbeeld een onderneming onder handel in plaats van onder industrie wordt ingedeeld.

In de eerste plaats gaat het in dit verband om de juiste codering van de economische activiteit van de filialen. Deze informatie kan ontbreken, dubbelzinnig of onjuist zijn, terwijl een kruiscontrole met een ondernemingsregister wellicht niet mogelijk is. Er worden plausibiliteitscontroles uitgevoerd om onjuiste codes op te sporen.

Voor FATS buitenland is een te geringe dekking van de meldende eenheden een ander punt dat de aandacht verdient. De hoofdreden voor een te geringe dekking betreft de door sommige lidstaten toegepaste drempel voor de omvang van de ondernemingen. Een andere reden is de juridische of reële onmogelijkheid om natuurlijke personen te enquêteren. Ten slotte kan de tijdsspanne tussen de oprichting van een nieuwe ondernemingsgroep en het verschijnen ervan in de beschikbare registers en andere databanken ertoe leiden dat deze meldende eenheid niet in de populatie wordt opgenomen.

4.6.2. Non-respons

Er is sprake van unit-non-respons wanneer niet alle meldende eenheden in de steekproef aan de enquête deelnemen.

Bijna alle lidstaten wezen erop dat grote ondernemingen, die in belangrijke mate aan het eindresultaat bijdragen, in het algemeen veel meer gemotiveerd zijn om aan de enquête mee te doen dan kleine ondernemingen. Daaruit volgt dat ook al is het niet-gewogen non-responspercentage in sommige gevallen hoog, het werkelijk in de statistiek ontbrekende deel veel minder significant is.

Er werden verschillende methoden toegepast om de non-respons te verkleinen. De meeste landen namen schriftelijk of telefonisch contact op met de non-respondenten. Wanneer er een rechtsgrondslag voor de enquête is en het invullen van de vragenlijst verplicht is, staan de samenstellers van de gegevens juridische maatregelen (bv. boetes) ter beschikking. Dergelijke maatregelen worden evenwel pas in laatste instantie toegepast, want goede contacten met de ondernemingen zijn van belang voor alle toekomstige verzoeken, ook voor andere statistische gebieden.

4.7. Samenhang en vergelijkbaarheid

4.7.1. Samenhang

De samenhang van twee of meer statistieken heeft betrekking op de mate waarin bij hun totstandkoming dezelfde begrippen - classificaties, definities, doelpopulaties en geharmoniseerde methoden - zijn gebruikt⁹.

De doelpopulatie is de theoretische populatie van eenheden waarop de enquête is gericht en waarvoor statistieken moeten worden geproduceerd. Voor de FATS buitenland is er een verschil tussen de doelpopulatie van statistische eenheden (waarover gegevens worden verzameld) en de doelpopulatie van meldende eenheden (waarbij gegevens worden verzameld). Voor FATS binnenland is de populatie van statistische eenheden in de meeste gevallen gelijk aan de populatie van meldende eenheden.

De structurele bedrijfsstatistieken (SBS), de statistiek van de buitenlandse directe investeringen (BDI) en de statistiek van onderzoek en ontwikkeling (O&O) meten elementen van hetzelfde verschijnsel als de FATS - de internationalisering van het bedrijfsleven - en zijn nauw met elkaar verwante statistische gebieden. De inhoudelijke overeenkomsten komen ook tot uitdrukking in de opstellingspraktijk, en de gegevens worden vaak bij dezelfde enquête verzameld. Daarom is het van belang dat de resultaten niet te veel van elkaar afwijken.

FATS binnenland

Omdat de definities van de economische kenmerken en de indeling van de economische activiteiten voor de populatie bij de FATS binnenland in overeenstemming zijn met die voor de populatie bij de structurele bedrijfsstatistieken (SBS) (Verordening (EG) nr. 716/2007, bijlage I, sectie 2), moeten de gegevens ook onderling consistent zijn.

Omdat het bij de FATS binnenland gaat om een subset van de SBS, moeten alle in de SBS beschikbare gegevens worden gebruikt. Twee landen produceren de FATS binnenland evenwel onafhankelijk van de SBS, waardoor de populaties niet kunnen worden vergeleken. In drie landen is de populatie voor de FATS binnenland kleiner dan het desbetreffende deel van de populatie van de SBS-enquête, terwijl zes landen bevestigden dat de populatie voor de FATS binnenland uitgebreider is dan het desbetreffende deel van de populatie van de SBS-enquête. Het feit dat de populaties niet volledig met elkaar in overeenstemming zijn, hoeft niet te betekenen dat de gegevens ook niet coherent zijn. Integendeel, aanpassing van de SBS-populatie aan de doelstellingen van de FATS zou moeten leiden tot een betere kwaliteit van de gegevens.

FATS buitenland

Voor de FATS buitenland wordt in de meeste gevallen de enquête naar de stand van de buitenlandse directe investeringen (BDI) of een specifieke FATS-enquête als uitgangsmateriaal genomen. De gegevens worden verzameld bij de in de enquête opgenomen ingezeten ondernemingen. De verzameling van de gegevens is gewoonlijk gebaseerd op tellingen. De meeste landen bevestigden dat zij zowel bij de stand van de buitenlandse directe investeringen in het buitenland als bij de FATS buitenland voor de niet-ingezeten filialen

⁹ FATS Recommendation Manual, version 2009, blz. 42.

dezelfde codes voor de economische activiteit hadden gebruikt. Zeven landen antwoordden dat zij verschillende codes hadden gebruikt.

4.7.2. *Vergelijkbaarheid*

a) Vergelijkbaarheid tussen landen

De grondige analyse van de gegevens door Eurostat zorgt voor een voortdurende verbetering van de vergelijkbaarheid tussen de landen. Omdat overal dezelfde definities en classificaties worden gebruikt, is de vergelijkbaarheid van de gegevens tussen de landen vrij hoog.

Verschillen tussen de landen kunnen steeds beter worden verklaard. Er resteren nog enige problemen omdat één land het IUZ-begrip niet heeft toegepast. Dit heeft evenwel geen grote gevolgen voor de kwaliteit van de totalen. Vanaf het referentiejaar 2010 wordt het IUZ-begrip in alle EU-lidstaten toegepast.

b) Vergelijkbaarheid in de tijd

Tegenstrijdigheden in de loop van de tijd doen zich voor wanneer de voor een specifieke referentieperiode verzamelde gegevens als gevolg van een aantal bijzonderheden van een bepaalde periode niet volledig compatibel zijn met de gegevens voor de volgende periode. In dergelijke gevallen spreekt men van een breuk in de tijdreeks.

FATS binnenland

Voor de referentie jaren tot 2006 waren er alleen gegevens beschikbaar voor landen die ze op vrijwillige basis opstuurden. Vanaf het referentiejaar 2007 is de verzameling van de gegevens verplicht. Bovendien begonnen enkele landen de overeengekomen gemeenschappelijke methoden, waaronder het IUZ-begrip, toe te passen. Deze belangrijke verandering in de methodiek resulteerde in een structuurbreuk in de gegevens voor alle landen.

Een andere structuurbreuk vond plaats met betrekking tot de gegevens voor 2008, het eerste referentiejaar waarvoor gegevens werden opgesteld overeenkomstig de herziene classificatie van economische activiteiten (Verordening (EG) nr. 1893/2006, waarbij de statistische classificatie van de economische activiteiten NACE Rev. 2 werd vastgesteld). Dientengevolge kunnen de gegevens voor de FATS binnenland voor 2008 niet direct worden vergeleken met de gegevens voor vroegere referentie jaren.

Daarom werd voor het referentiejaar 2008 en daarna een afzonderlijke tabel voor de FATS binnenland in de onlinedatabank van Eurostat gecreëerd. Een directe vergelijking is alleen mogelijk op het niveau van de totale economische activiteit en voor secties en afdelingen van de NACE die niet werden gewijzigd.

FATS buitenland

Enkele landen stelden vanaf 2004 vrijwillig reeksen gegevens voor de FATS buitenland op. Vanaf het referentiejaar 2007 is de opstelling en indiening van gegevens voor de FATS buitenland verplicht. De tenuitvoerlegging van de FATS-verordening leidde tot een structuurbreuk in de beschikbare tijdreeks, met name als gevolg van een belangrijke wijziging in de methodiek: het IUZ-begrip. Dit is ook de belangrijkste verklaring waarom gegevens van voor 2007 voor de meeste landen niet kunnen worden vergeleken met de gegevens daarna. In

verband hiermee zijn de gegevens voor de FATS buitenland in de onlinedatabank van Eurostat gesplitst in twee afzonderlijke tabellen met gegevens van voor en na 2007.

Wat de tenuitvoerlegging van Verordening (EG) nr. 1893/2006 tot vaststelling van de statistische classificatie van economische activiteiten NACE Rev. 2 betreft, moeten de lidstaten deze nieuwe classificatie vanaf het referentiejaar 2010 voor gegevens over de FATS buitenland toepassen. Dit zal tot een nieuwe structuurbreuk vanaf 2010 leiden.

Samenvattend kan worden gezegd dat de kwaliteit van de door de lidstaten ingediende gegevens op ruime schaal in overeenstemming is met de eisen en van jaar tot jaar beter wordt. Het door de verordening vastgestelde methodologische kader wordt constant verder ontwikkeld door onderling overleg en thematische vergaderingen waar spijkers met koppen worden geslagen. Eurostat werkt ook samen met andere internationale organisaties om de vergelijkbaarheid van de gegevens en methoden met landen buiten de Europese Unie te verbeteren.

5. KOSTEN EN BELASTING IN VERBAND MET DE STATISTIEKEN VAN BUITENLANDSE FILIALEN

De meeste lidstaten meten de belasting niet in kwantitatieve eenheden en kunnen bijgevolg alleen kwalitatieve beoordelingen leveren. Daarom zijn schattingen van de kosten in verband met het verzamelen en verspreiden van de statistieken van buitenlandse filialen niet gemakkelijk kwantificeerbaar. Er zijn allerlei bronnen voor FATS-gegevens die ook voor de productie van andere statistieken worden gebruikt of die zijn gekoppeld aan de verslaglegging door financiële instellingen en ondernemingen ten behoeve van de regelgevende autoriteiten. Daarom is het moeilijk de specifieke kosten van het verzamelen en produceren van gegevens over buitenlandse filialen te scheiden van de totale kosten voor het verzamelen van gegevens die vaak ook voor andere doeleinden worden gebruikt. Bovendien worden de gegevens in bepaalde lidstaten soms door twee verschillende instellingen, namelijk de nationale centrale bank en het nationale bureau voor de statistiek, verzameld, wat betrouwbare schattingen nog ingewikkelder maakt.

FATS binnenland

Het grootste deel van de arbeidsinput en de responslast voor de productie van FATS-statistieken binnenland is al nodig voor de productie van een omvangrijke reeks statistieken in verband met de structurele bedrijfsstatistieken (Verordening (EG) nr. 295/2008 betreffende structurele bedrijfsstatistieken). Gezien de samenvatting van de door de lidstaten verstrekte schattingen kan worden geconcludeerd dat de extra werkzaamheden in verband met de tenuitvoerlegging van Verordening (EG) nr. 716/2007 voor de FATS binnenland slechts vrij weinig extra werk met zich meebracht.

FATS buitenland

De buitenlandse directe investeringen (BDI) en de FATS buitenland zijn nauw verwante statistische gebieden omdat beide elementen van de internationalisering van het bedrijfsleven meten. De inhoudelijke overeenkomsten komen ook tot uitdrukking in de opstellingspraktijk, en de FATS- en de BDI-gegevens worden vaak met behulp van dezelfde enquête verzameld. Daarom is het moeilijk te bepalen wat de extra kosten voor de productie van de FATS-statistieken buitenland zijn.

Toch is er in 2007 een enquête naar de kosteneffectiviteit gehouden; de resultaten daarvan tonen aan dat een groot deel van de lidstaten de FATS buitenland kunnen produceren tegen lage of middelmatige kosten.

Zowel voor de FATS binnenland als voor de FATS buitenland bevestigden de nationale bureaus voor de statistiek dat zij op nationaal niveau enige maatregelen gingen invoeren om de belasting te verminderen, in het bijzonder door meer gebruik te maken van administratieve gegevens, door een gegevensverzameling via het web te organiseren en door de bestaande elektronische vragenlijsten te verbeteren.

6. VORDERINGEN EN UITVOERING VAN PROEFSTUDIES

Artikel 5 van Verordening (EG) nr. 716/2007 roept op tot de uitvoering van proefstudies voor FATS binnen- en buitenland om de wenselijkheid en de haalbaarheid van het verzamelen van gegevens voor nieuwe variabelen te beoordelen.

Lid 4 van dat artikel geeft aan dat de proefstudies de basis vormen voor besluiten inzake uitvoeringsmaatregelen, onder meer over het toepassingsgebied van de gegevensverzameling voor FATS binnenland en FATS buitenland. Dit laat zien hoe belangrijk de proefstudies zijn voor het ontwerp van toekomstige FATS-gegevensverzamelingen in de EU.

De eerste ronde van proefstudies ging in 2006 van start. De tweede ronde vond plaats in 2007. De deelnemende landen testten de haalbaarheid van de implementatie van nieuwe variabelen en verstrekten vervolgens de opgestelde gegevens aan Eurostat.

Voor de FATS binnenland lijkt de verzameling van gegevens voor de secties M, N en O en voor de O&O-variabelen voor de secties G, H, I, K, M, N en O van de NACE rev. 1.1 (en voor de overeenkomstige rubrieken in de NACE rev. 2) haalbaar met vrij weinig extra inspanning van de kant van de ondernemingen en de nationale bureaus voor de statistiek. Indien de haalbaarheid door alle lidstaten wordt bevestigd en ook de behoeften van de gebruikers nog eens worden bevestigd, wordt de regelmatige gegevensverzameling voor de FATS binnenland tot deze variabelen uitgebreid.

Voor de FATS buitenland kunnen ten minste drie van de proefvariabelen haalbaar worden genoemd: *Personeelskosten*, *Toegevoegde waarde tegen factorkosten* en *Bruto-investeringen in materiële goederen*. Een grote meerderheid van de deelnemende lidstaten kwam tot de conclusie dat deze drie variabelen zeer gemakkelijk van de ondernemingen kunnen worden verkregen omdat zij rechtstreeks of bijna rechtstreeks aan hun boekhoudsysteem kunnen worden ontleend. Anderzijds lijkt de verzameling van handelsgerelateerde variabelen, die van belang zijn voor een analyse van de mondialisering, minder haalbaar te zijn, althans voorlopig. Verzameling van deze gegevens zou bijzonder kostbaar zijn en ook vrij lastig, met name bij de grootste ondernemingsgroepen die juist zo belangrijk zijn voor de FATS.

Er zijn kortom diverse proefstudies door de deelnemende lidstaten uitgevoerd. De resultaten ervan geven zicht op de mogelijkheid gegevens te verzamelen voor variabelen voor FATS binnen- en buitenland die in de FATS-verordening niet verplicht werden gesteld. De Commissie betwijfelt of het verstandig is voor te stellen dat enige van deze variabelen verplicht worden gemaakt, aangezien het de belasting voor de nationale bureaus voor de statistiek en de respondenten lijkt te vergroten. Wel bevestigt de Commissie dat er bij de gebruikers veel vraag naar deze informatie is.

7. GEBIEDEN WAAROP VERBETERINGEN EN WIJZIGINGEN MOGELIJK ZIJN

Voor de nabije toekomst is Eurostat voornemens de kwaliteit van de FATS-gegevens te vergroten door methoden te ontwikkelen en te harmoniseren met het oog op:

- een soepele overgang naar de NACE rev. 2-classificatie voor de FATS buitenland, wat tot een betere internationale vergelijkbaarheid zal leiden;

- de berekening vanaf het referentiejaar 2009 van EU-aggregaten voor FATS binnen- en buitenland.

Op middellange termijn kunnen de lidstaten bij de samenstelling van de FATS het EuroGroups Register (EGR) als gemeenschappelijk instrument gebruiken. Het EGR, dat nog in ontwikkeling is, zal gegevens bevatten over ondernemingsgroepen en de eenheden waaruit deze bestaan, alsmede over hun kenmerken. Hierdoor is het mogelijk aan de IUZ waartoe de ondernemingen behoren, de juiste landencode toe te kennen, waardoor de kwaliteit van de FATS-statistieken wordt verbeterd.

Eurostat werkt momenteel ook aan de kaderverordening integrerende ondernemingsstatistieken (FRIBS) om een gemeenschappelijk wettelijk kader op te stellen voor de systematische verzameling, opstelling, indiening en verspreiding van Europese statistieken betreffende de economische activiteit, de structuur en de prestaties van de ondernemingssector. De FATS-vereisten zullen in het kader van de FRIBS opnieuw onder de loep worden genomen.